

men derimod vilde det efter Fleres Mening netop have ledet til, at alle de Anlæg, som Befolkningen syntes mere og mere at have Krav paa, ikke vilde komme tilstede, som stridende mod Aktionærernes Interesse, og jeg er derfor den høitærede Ronsellspræsident nu, ligesom jeg dengang var, meget taknemlig for, at han med den ham egne Resolutiøh, da der her i Thinget viste sig Stemning for at gaa over til Statsdrift af Jernbanerne i Fyn og Sjælland, gif ind derpaa, og endvidere er jeg ikke mindre taknemlig for, at den høitagtede Minister da med sin store Indsigt vidste at ordne Driftsforholdene, og havde Held til at finde en udmærket duelig Mand til at forestaa denne Drift, saaledes at jeg nu tror, at der er vundet en almindelig Erkjendelse i Landet af, at Alles Interesser have paa den omhyggeligste og bedste Maade været varetagne ved Driften af Banerne i Sjælland og Fyn. Dermed skete, som sagt, altsaa et Skridt henimod Statsdriften, men Enheden i Styrelsen af alle Hovedbanerne og Ensartethed i Reglerne, hvorefter Befolkningen i hele Landet behandlede, opnaaedes derimod ikke; og det er jo ikke ubekendt, at der er en væsentlig Forskjel navnlig med Hensyn til Lagterne for Godsforføndelsen ved Statens Baner og ved de fjællandske Baner. Som jeg saaledes gjennem en lang Række af Aar har næret det inderlige Ønske, at denne Enhed i Styrelsen og denne Ensartethed i Driftsreglerne kunde finde Sted for alle Hovedbanernes Vedkommende, saaledes har jeg nu Jøie til at bringe den høitærede Finanzminister en varm Anerkjendelse og Tak for den udmærkede Snille, Indsigt og Handledygtighed, hvormed han har forstaaet at ordne dette store Spørgsmaal saaledes, at de bøde Penge, hvoraf vi jo have mange i Statskassen, ere blevne forvandlede til eller ville blive forvandlede til et Aktiv, hvori der foruden en stor Pengeærði er Liv og Bevægelse, og som vil sprede sin Nytte over hele Befolkningen, og at Ordningen har fundet Sted paa en saadan Maade, at jeg tror, at Statskassens Lærv i fuld Maade er iagttaget, og at den, uden sølelig Byrde for den nuværende Slægt, vil være til stor finantsiel Fordel for Fremtiden. Den Betydning vil Sagen derhos have, at de store Vanskeligheder og de Hindringer, som hidtil have været tilstede for at fremme mange vigtige Foretagender, særlig i Sjælland, til Fremme af Samhærdsfelen, nu ere skudte tilside. Jeg tror tillige at burde bringe den høitærede Indenrigsminister, som staar i Spidsen for det hele Samfærdselsvæsen, og som omfatter dette med samme Interesse som ethvert Anliggende, der er til Fædrelandets Gavn, en Tak, ikke blot for hans Medvirkning til, at denne Ordning har kunnet finde Sted, men fordi han har havt Mod til at tage den Byrde paa sine Skuldere, som i lang Tid vil voge i de store og mangfoldige Krav paa, at der nu skrives til at tilveiebringe de Jern-

baneanlæg og Jernbaneforbindelser, som man hidtil, hvad Sjælland angaar, har kunnet henvise til det fjællandske Selskab, men som det nu vil være Statens Sag at tage i sin Haand. Jeg tænker herved navnlig paa Jernbaneforbindelsen med Aggersøsfund — og den sætter jeg i første Linie, fordi den i høi Grad vil gavne Søværnet — men ogsaa paa de Foranstaltninger, hvorom Love forhen have været forelagte angaaende Dampfergeforbindelser over Øresund, Masnedsund og Storebælt, og som alle mere eller mindre have været skudte tilside, fordi det fjællandske Jernbaneselskab havde de fjællandske Jernbaner i sin Haand. Jeg venter nu ingenlunde — det vil jeg dog sige, fordi ellers Nogen kunde tro, at jeg vil opfordre den høie Regjering til strax at sætte alle disse Foranstaltninger i Gang — at Frugten af den her trufne Foranstaltning snart skal vise sig i saadanne store Anlæg. Jeg har endogsaa nogen Frygt for, at den høitærede Finanzminister for at faae den Beregning til at slaa til, der har været lagt til Grund for Forhandlingen, skal være endogsaa meget tilbageholdende i den første Tid med at gaa ind paa saadanne større Foretagender. Men dette være nu, som det vil, saa har Loven i hvert Fald den store Betydning, at Hindringerne ere ryddede tilside, at Muligheden er aaben for, at saadanne Foretagender kunne bringes i Stand, og at Rigsdagen og Regjeringen nu ere enerådige over, til hvilken Tid og paa hvilken Maade saadanne Foranstaltninger skulle gjennemføres, medens der hidtil har været en tredie Faktor med, hvortil ogsaa maatte tages væsentligt Hensyn. Det er altsaa dette, der er opnaaet, at, naar denne Lov er vedtaget, er Lovgivningsmagten med Hensyn til Samfærdselsvæsenet i fuld Udstrækning Herre i hele Huset. Jeg er tillige særdeles tilfreds med, at der er givet den høie Regjering fuld Frihed til at ordne Administrationen af dette omfattende Jernbanesystem — jeg kalder det omfattende efter vore smaa Forhold — som vi nu komme i Besiddelse af, paa den bedste Maade, saaledes som Regjeringen selv finder det rigtigst, thi der haves jo allerede Erfaring for, at den høie nuværende Regjering har god Indsigt i, hvoreledes en saadan Administration skal ordnes, og jeg er overbevist om, at denne Sag i den nuværende Regjerings Haand vil komme til den bedste Afslutning, og at Ordningen vil finde Sted paa den for hele Landet og Befolkningen bedste og hensigtsmæssigste Maade.

Andræ: Det er ganske vist et ikke ringe Krav til Resignation, som den ærede Landssthingsmand, der nu talte, undertiden stiller. Man hører fra ham — jeg skal indrømme med den største Konsekvens — saa ofte de varmeste Lovtaler over Alt, hvad der staar i Berøring med Jernbanesagen, at de, der have en anden An-